

Magazin

NE SAMO O POSLU: ZORAN DAŠIĆ DAŠA

Dostojevski s tamburicom

Prvi među jednakima u „Legendama” ostvario je dečački san da postane poznati muzičar. Susret sa publikom u „Sava centru” zakazan je i ovog februara

Koncerti u „Sava centru” su opet zakazani, za početak februara. A publika je iz godine u godinu reklo bi se verna i ista: uglavnom ženski svet i gospoda koja još drži do emocija. Sasvim razumljivo. Jer neki su voljeni, neki i ostavljeni, treći setni kada ih sustižu uspomene, ili ih obuzmu strepnje i nadanja i ona čežnjiva, snažna osećanja... Zoran Dašić Daša, gitarista i tamburaš, kompozitor, tekstopisac, vođa i pokretačka snaga grupe „Legende”, sve to je u pesme pretvorio. Kao da je svakom u dušu zavirio. A, on kaže da je samo jedan melanholični hroničar koga su ponela neka stara sećanja.

Daši je mladost neiscrpna inspiracija

– Polovinu svoga života (a imam 54 godine, kako ta cifra zastrašujuće zvuči, primećuje usput), dok se nisam udao i preselio kod žene u stan na Ceraku (samo toliko o imovinskom stanju zvezda muzičara), proveo sam u Novom Beogradu kod Studenjaka. Pamtim one dane kada su na mestu silnih zgrada bile peščare, trska i močvare. Tamo smo se igrali i pecali. To je bilo naše jezero i naše carstvo. Vreme gimnazije bilo je još

aktivnije i zanimljivije. Druženja, kampovi, ludilo... Leta smo provodili na moru, zime na planini. Nas nekoliko, sa rancem na leđima, krene iz Beograda auto stopom, pa gde se zaustavimo, od Bara, do Istre. Spavali smo na čamcu, na plaži, na drvetu... Jednom, u Dubrovniku, budimo se iz vreće sa prvim zracima sunca, kad čujemo neki žagor i shvatimo da smo bukvalno na ulici – sa radošću evocira uspomene iz vremena kada su ponikli mnogi vrsni muzičari, kao što je Krle gitarista iz „Generacije 5”, Džindžer iz Riblje čorbe...

U modi su bile žive svirke. Tih dana maštali su da postanu poznati u muzici i najviše ih je vezivalo sviranje u parkiću.

– To je zaista bilo sjajno vreme. Oduševljavali smo se malim, za ovo vreme sitnim i beznačajnim stvarima. Tada nisu postojali disko klubovi. Marko Janković je bio među prvim beogradskim disk-džokejima. Delovalo je nestvarno – čovek drži dva gramofona i nešto „miksuje”, pa sam išao da vidim kako to radi. U modi su bile isključivo žive svirke. Tu su se mladi upoznavali, zaljubljivali, zabavljali, ženili i udavali... Kakve ploče i televizija. Svaki kraj u gradu imao je svoju igranku, a one u Studenjaku su bile poznate. Ja sam svirao u bendu koji se zvao „Apoloni”, sa „matorcima” koji su imali dvadeset i nešto godina. Tada sam zaradio i svoj prvi honorar – priseća se Daša.

Pre nego što je osnovao grupu „Legende” još dugo je „štimovao žice” u drugim, manje ili više, poznatim bendovima, počev od „Opusa”, „Džentlmena”, „Silueta”..., osnovao je i grupu „Samar” (čiji je album objavio PGP, ali ju je zasenila „Generacija 5”, na koju je previše ličio) i postao priznat u muzičkim krugovima širom bivše Jugoslavije, jedino mu je falilo da postane poznat širokim narodnim masama i zakorači na sam vrh. Čak je 1982. godine dospeo i u „Riblju čorbu”, ali...

– Da mi se to desilo kad sam imao dvadeset godina, bila bi mi čast, ali ne i u tridesetoj, kada sam već odlučio da se više ne bavim muzikom, tim nesigurnim, nomadskim životom. Biti muzičar kao momak, to je najlepší posao na svetu. Još ako si bar malo uspešan, ti si car. Imaš pare, devojke su oko tebe, provodi, zezanje... E, kad dobiješ porodicu, sve se totalno promeni. Ako nemaš kintu, počinju drame, nervoza, da ne pričam dalje. Srećom, kod mene nije tako bilo. Bog me je pogledao, pa sam pored muzike od početka radio i druge stvari, koje su doduše, uvek imale veze s muzikom. Počeo sam na radiju „Studija B”, potom sam prešao na Televiziju „Politika”, a poslednjih nekoliko godina sam muzički urednik na RTS-u. To je na Zapadu neprihvatljivo, poznata faca, uspešna, a moraš da radiš. Ali, kod nas je tako – konstatuje razočarano.

Konačno uspeo

Zato je posle dva meseca provedenih u „Ribljoj čorbi” zaključio da je bolje da se povuče i pokuša da bude normalan, zaposlen porodičan čovek. Osim toga, počeo je produhovljenije da gleda na muziku.

– Sve do tada bilo mi je najbitnije da proizvedem ritam i zvuk koji „kolje”, a najednom sam primetio da toga više nema u meni i da me neke druge stvari više uzbuđuju. Dopadala mi se grupa „S vremena, na vreme”, koji su prvi put u pop muzici iskoristili tamburice. To mi je tako toplo zvučalo. Zabrinuo sam se da starim. A, „Ribljoj čorbi” je u tom trenutku bila neophodna „sveža krv”, infuzija, mladost... Ukapirao sam da to nisam ja. Bilo je najbolje rešenje da se rastanemo, uz veliko poštovanje, bez teških reči. Ostali smo prijatelji, Boki mi je kasnije krstio sinove, čak je „kumovao” i da grupa „Legende” ponese to ime – ističe s ponosom Daša.

Ispostavilo se da je to bio dobar potez. Tek nakon toga konačno je uspeo da se ostvari kao muzičar, kompozitor i tekstopisac. Da to nije uradio, ne bi bilo „Legendi”, niti bi pored Bore Đorđevića ikad pokušao da piše pesme. Ovako je bio primoran. – Za naš prvi album muziku sam komponovao sam, a Bora je pisao tekstove, ali kada zbog svojih obaveza više nije mogao da saraduje sa nama, preuzeo sam i to. I eto, napisao sam više od 150 pesama, među kojima i one najlepše, „Ne veruj”, „Četrdesete”, „Zbog tebe”... Izdao sam i dve knjige poezije. Štampane su u tiražu od 3.000 primeraka i sve je prodato, a budući da to nije komercijalna literatura, smatram velikim uspehom. Nisam nameravao da uđem u dečju lektiru, moja želja je bila da, kao kompozitor, napravim lepu i originalnu melodiju. Ali, drago mi je da hvale tekstove. Mi smo porodica koja puno čita, čak je moja supruga Nena i napisala knjigu o strahovima, poučena svojim iskustvom kada se suočavala sa velikim zdravstvenim problemima, i zaista mi prija kad čujem da su počeli ozbiljno da me uzimaju kao pesnika, jer su moji kriterijumi književnosti dosta visoki. Kad uporedim

hrvatsku popularnu muziku, za njih sam Dostojevski – kaže samouvereno, ali ne i pretenciozno, podsećajući da prizemni tekstovi i od dobre muzike mogu da naprave ruglo.

Poeta s dve kese na pijaci

Daša je dugo bio najveći skeptik u grupi i tek sada je shvatio da to što rade zaista ima kvaliteta.

– Objektivniji sam i vrlo strog, pokušavam da gledam na nas očima onih koji nas ne vole i stalno analiziram šta ne valja, to je jedini način da se nešto popravi. Meni je smešno kad čujem da neki kažu o sebi – „ja sam zvezda, diva, superstar”. Ej, alo, to ne postoji! Na ovako malom tržištu mi smo patuljci, mali, sitni ljudi. Kad si zvezda, podrazumeva se da vodiš i poseban način života. Tome su, recimo, najbliži Ceca, Čola, Brena. Njih ne možeš da vidiš nigde, oni žive u svom svetu. Ako ti mene srećeš sa dve kese na pijaci, koja sam ja onda zvezda? Ali, se zbog toga ne stidim, već ponosim što sam potpuno normalan i običan čovek, i tako će i biti – uverava nas.

S druge strane, žao mu je što neki ljudi, koji bi trebalo, ne primećuju da su „Legende” jedna velika, uspešna firma.

– Da sam neko sa strane i da imam malo mozga, zamislio bih se kad čujem da neko bezmalo pedeset puta napuni „Sava centar”, da ne računam koncerte u drugim gradovima. Ako je grupa toliko godina popularna gde god se pojavi, iako je malte ne i nema u medijima, valjda nešto vredi. Bilo koja prevara traje najviše dve sezone i onda se ugasi kao sveća. To je kao dobar vic. Smeješ je kad ga čuješ jednom, možda drugi put, posle ti više nije smešno. Našu muziku možeš da voliš, možeš i da ne voliš, potpuno podržavam i jedno, i drugo. I Elvisa Prisljija nisu voleli svi, pa šta. To ne umanjuje njegovu vrednost. Jedino ne prihvatam da nije dobra – smatrapoznati muzičar koga hrani tambura, a zaljubljen je u gitaru. To je, kaže, životna ironija, ali on tamburicu svira kao gitaru, pa je pod tim utiskom izdao ce-de „Iz srca rokeru, sa dušom tamburaša”.

Prva gitara, poklon od mame

– Imao sam trinaest godina kada sam prvi put gitaru uzeo u ruke. Pre toga sam držao praher, ali nisam sa njim tresao tepihe, nego sam tobož svirao. Prvu gitaru kupila mi je mama (smučilo joj se da se otima sa mnom o praher). Za razliku od oca, koji je želeo da budem činovnik, pa sam iz tog razloga završio Ekonomski fakultet, ona je imala sluha za mene. Razumela me je i podržavala i za to vreme bila dosta savremenih shvatanja. Pre petnaest godina se zamonašila. Rekla je: „Deco, bila sam posvećena vama dok niste odrasli i stekli porodice, sada želim da se posvetim Bogu i duhovnom životu.” Brat i ja po tom pitanju nismo fanatici, ali se u našoj porodici vera uvek poštovala kao vid tradicije i nismo imali ništa protiv njene odluke. Tamo je našla mir – kaže Daša sa iskrenim odobravanjem, dodajući da je ta prva gitara jedna od šest (sve su vanserijski modeli, neke i muzejski primerci) u njegovoj „skromnoj” kolekciji, na kojima svira kad je kod kuće.

Sinovi krenuli očevim putem

Daša je prošao sva sela i gradove one naše lepe Juge svirajući rokenrol na igrankama. Ali, ni na jednoj nije sreo onu pravu. Njegova supruga uopšte nije ni volela svirače.

– Moja žena i ja smo išli u istu gimnaziju (ne i isti razred), ali se tada nismo poznavali. To što se ona ne seća mene, potpuno mi je jasno, jer sam bio totalno bezlična faca, ali me čudi što se ja ne sećam nje, kad ona kaže da je uvek bila dobra riba. A, možda sam je i automatski eliminisao, jer sam u to vreme mislio da je nedostižna. Sudbina nas je ipak spojila. Igrom slučaja, upoznali smo se kod zajedničkog školskog druga, našeg sadašnjeg kuma, koga sam sreo dva, tri dana pred Novu godinu. Pošto mi je propala neka svirka, pozvao me kod njega na žurku i tada sam sreo Nenu – priseća se Daša.

Njih dvoje su dugo u braku, dele dobro i zlo, a deo svojih emocija Zoran je preneo i u svoje pesme, među kojima je i ona „Strah me da te gledam kako spavaš”. Imaju dva sina, Andreja i Marka. I oni se bave muzikom. Stariji je završio menadžment i svira bas gitaru. Mlađi na Muzičkoj akademiji studira klavir i ima svoj bend, a često i na velikim koncertima svira klavijature sa „Legendama”.

– Marko zaista ima šanse da postigne nešto, ako bude pametan. Mada, odmah da kažem, ko se bavi muzikom, taj nema pameti. Ja prvi – šali se na svoj račun.

Ponekad zaboravan

– Obično sam vrlo pedantan i tačan. Ali, u poslednje vreme dešava mi se da malo „fijuknem” i ponekad potpuno zaboravim na dogovor. Evo jedne takve dogodovštine od pre dve godine. Pripremao sam celovečernji novogodišnji program na RTS-u i, da bih na miru okupio sve učesnike, od kojih je jedan u Frankfurtu, drugi u Beču..., odem u subotu, kad su kancelarije prazne, skuvam kaficu, opustim se, dignem noge na sto i počnem ljudima da zakazujem snimanje. Kad, negde oko četiri popodne, zvoni telefon. S one strane Laza, gitarista iz moje grupe.

– Ej, gde si – javlja se veselim tonom.

– Tu sam u televiziji, radim, telefoniram, skupljam program – kažem.

– Čekaj, je l' ti ideš na koncert? – pita me već malo uozbiljen.

– Ko svira, ako je interesantan, što da ne – odgovaram opušteno.

– Pa, kretenu, ti sviraš večeras. Mi te čekamo u kombiju već sat vremena ispred „Sava centa” da krenemo u Srbobran – zavapio je Laza, da bih ja u trenu skočio i „navrat nanos” odjurio, tako da smo sa zakašnjenjem od petnaestak minuta ipak stigli na svoj koncert.

Dana Stanković